

Capitolul 17

Asamblari cu strângere proprie

T.17.1. Ce sunt asamblarile arbore-butuc prin strângere proprie?

T.17.2. Indicati câteva exemple de utilizare a asamblarilor cu strângere proprie (prin presare).

T.17.3. Ce avantaje prezinta asamblarile prin presare?

T.17.4. Ce dezavantaje prezinta asamblarile cu strângere proprie?

T.17.5. Pe baza figurii 17.5 în care este reprezentata o asamblare presata exprimati strângerea elastica minima $S_{\min}$.

T.17.6. Ce sunt asamblarile fretate spre deosebire de cele presate?

T.17.7. Determinarea presiunii minime pentru asamblarile arbore-butuc prin presare se face luând în considerare unele dintre urmatoarele solicitari:

- a) momentul de torsiune;
- b) forta axiala;
- c) forta radiala;
- d) momentul de torsiune si forta axiala;
- e) momentul de încovoiere si forta radiala;
- f) momentul de torsiune si forta radiala.

T.17.8. În cazul în care o asamblare presata (fretata) trebuie sa transmita o forta axiala F_a , care este relatia corecta pentru determinarea presiunii minime ($\sigma_{s \min}$) dintre suprafetele conjugate?

- a) $F_a = \pi \sigma_{s \min} d^2 l$;
- b) $F_a = \mu \pi \sigma_{s \min} d l$;
- c) $F_a = \pi \sigma_{s \min} d l$;
- d) $F_a = \mu \sigma_{s \min} d l$.

Cu d s-a notat diametrul nominal al asamblarii, cu l - lungimea acesteia iar cu μ - coeficientul de frecare.

T.17.9. Din ce relatie se deduce presiunea minima ($\sigma_{s \min}$) pentru o asamblare presata (fretata) arbore-butuc, capabila sa preia un moment de torsiune M_t ?

- a) $M_t = \frac{1}{2} \mu \pi d l \sigma_{s \min}$;
- b) $M_t = \mu \pi d^2 l \sigma_{s \min}$;
- c) $M_t = \frac{1}{2} \mu \pi d^2 l \sigma_{s \min}$;
- d) $M_t = \mu d^2 l \sigma_{s \min}$.

Semnificatiile pentru notatiile d , l si μ sunt cele din T.17.8.

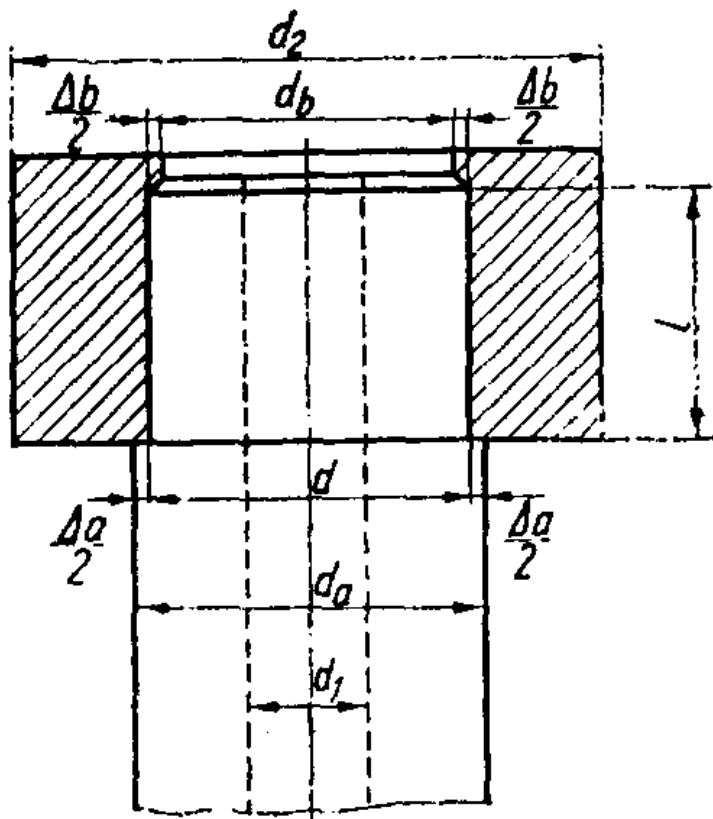

Fig. 17.5

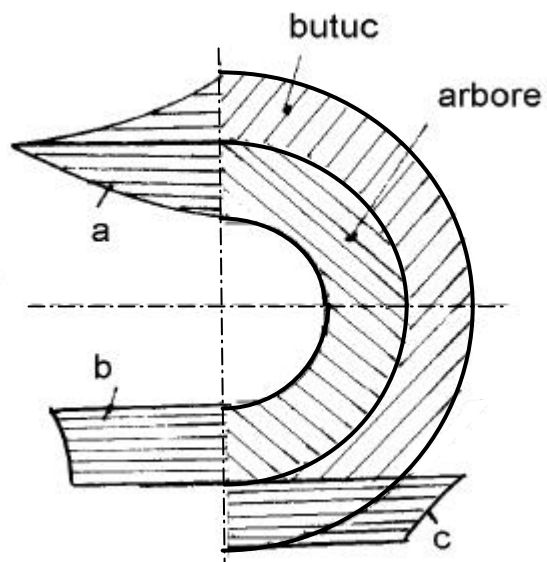

Fig. 17.12

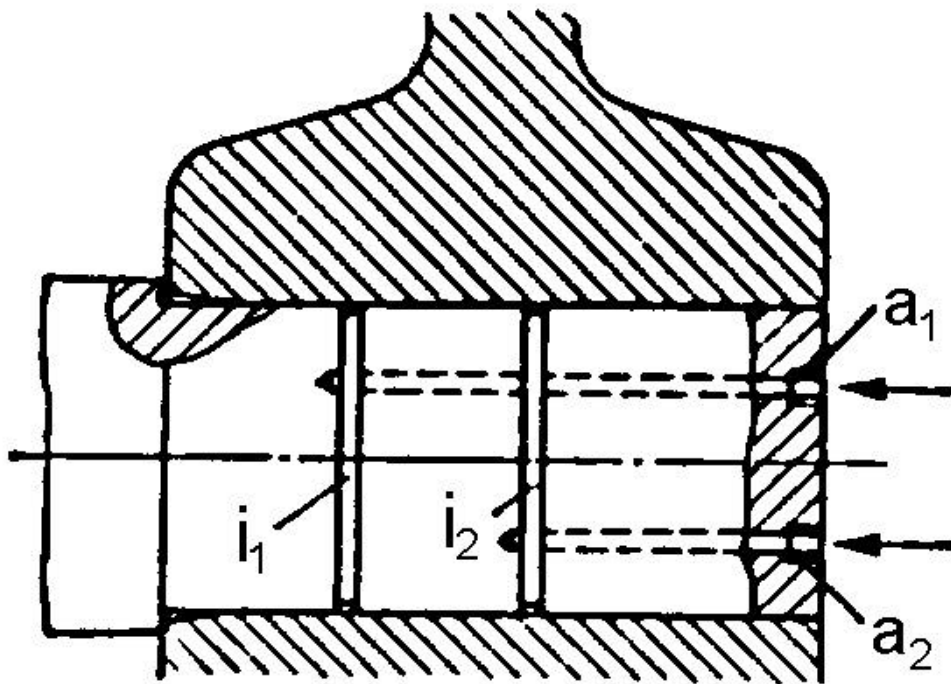

Fig. 17.13

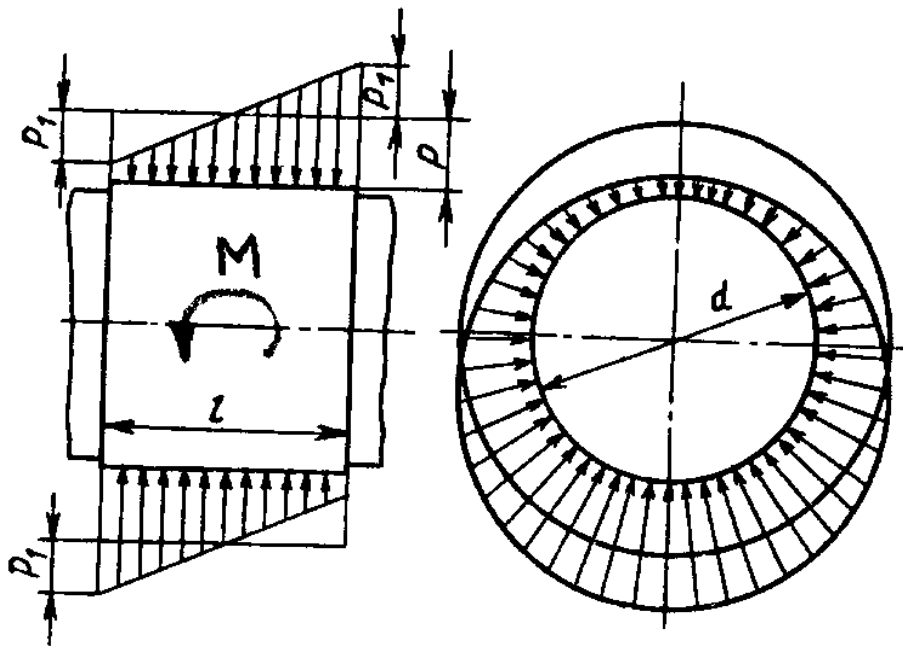

Fig. 17.19

T.17.10. Din ce relatie se deduce presiunea minima ($\sigma_{s \text{ min}}$) pentru o asamblare presata (fretata) arbore-butuc, capabila sa preia simultan o forta axiala F_a si un moment de torsiune M_t ?

$$\begin{array}{ll} \text{a) } \sigma_{s \text{ min}} = \frac{\sqrt{F_a^2 + \left(\frac{M_t}{\mu d}\right)^2}}{\mu \pi d l}; & \text{b) } \sigma_{s \text{ min}} = \sqrt{F_a^2 + \left(\frac{2M_t}{d}\right)^2}; \\ \text{c) } \sigma_{s \text{ min}} = \frac{\sqrt{F_a^2 + \left(\frac{M_t}{d}\right)^2}}{\mu \pi d l}; & \text{d) } \sigma_{s \text{ min}} = \frac{\sqrt{F_a^2 + \left(\frac{2M_t}{d}\right)^2}}{\mu \pi d l}. \end{array}$$

Notatiile d , l si μ sunt cele prezentate în T.17.8.

T.17.11. Care sunt corectiile adaugate strângerilor teoretice (minima si maxima), pentru stabilirea strângerilor totale (corectate) la o asamblare presata?

T.17.12. Figura 17.12 se refera la starea de tensiuni care apare într-o asamblare presata. Ce reprezinta tensiunile notate cu a, b si c?

T*.17.13. În figura 17.13 este prezentata o asamblare arbore-butuc realizata prin strângere proprie. Cu a_1 si a_2 au fost notate orificiile pentru aducerea uleiului sub presiune în vederea demontarii, i_1 si i_2 fiind canalele circumferentiale aferente. Explicati ce fenomene se petrec la demontare.

T*.17.14. Indicati afirmatiile corecte, din cele enumerate mai jos, referitoare la natura deformatiilor care apar în piesele asamblate prin strângere proprie (presare):

- a) deformatiile sunt doar plastice;
- b) deformatiile respecta legea lui Hooke;
- c) deformatiile sunt exclusiv elastice;
- d) deformatiile sunt elasto-plastice;
- e) datorita faptului ca piesa cuprinzatoare (butucul) este solicitata la întindere iar piesa cuprinsa (arborele) este comprimata, deformatia totala este nula.

T*.17.15. Prin ce mijloace poate fi usurata operatiunea de montare a arborelui în butuc, prin apasare axiala?

- a) prin tesirea capatului de arbore;
- b) prin ungerea suprafetelor arborelui si butucului;
- c) prin tesirea sau racordarea muchiei alezajului butucului;
- d) prin rectificarea suprafetelor arborelui si alezajului.

T*.17.16. Prin ce mijloace pot fi încalzite piesele de tip butuc, pentru dilatare, în vederea realizarii unei asamblari fretate?

- a) prin încalzirea cu flacara;
- b) prin încalzirea în baie de ulei;
- c) prin încalzirea în cuptor;
- d) prin încalzirea în bai de saruri topite;
- e) prin inductie;

f) cu ultrasunete.

T*.17.17. La ce temperatura maxima poate fi încălzita o piesa din otel (butuc), pentru dilatare, în vederea realizării unei asamblari fretate?

- a) 250°C;   b) 300°C;   c) 600°C;   d) 800°C.

T*.17.18. Ce ajustaj trebuie prescris pentru o asamblare presata arbore-butuc?

- a) cu joc;   b) intermediar;   c) cu strângere.

T*.17.19. În figura 17.19 este reprezentata o asamblare arbore-butuc obtinuta prin strângere proprie. La montaj, pe suprafetele de contact, se produce presiunea de contact p - uniform distribuita. În cazul aparitiei unui moment de rasturnare M , distributia de presiuni devine neuniforma. Presupunând cunoscute dimensiunile d si l , precum si presiunea de prestrângere p_1 , indicati un model de calcul în vederea determinarii presiunii maxime ($p+p_1$) care apare în exploatare.

T*.17.20. Identificati afirmatiile corecte din cele prezentate mai jos.

Asamblarile prin presare si asamblarile fretate au urmatoarele avantaje, comparativ cu asamblarile prin forma (pene, caneluri etc.) :

- a) asigura o centrare deosebit de buna;
b) prezinta concentratori de tensiune nesemnificativi;
c) sunt nedemontabile;
d) preiau atât momente de torsiune cât si forte axiale;
e) pot fi frecvent demontate si montate;
f) pot fi utilizate într-o gama larga de temperaturi;
g) sunt usor de realizat.

T*.17.21. Considerând Δa , respectiv Δb (fig. 17.5) variatia dimensiunilor efective ale arborelui, respectiv butucului, în situatia unei asamblari arbore-butuc prin strângere, sa se indice ce reprezinta: $S=\Delta a-\Delta b$?

- a) strângerea teoretica;
b) strângerea teoretica minima;
c) strângerea corectata;
d) strângerea efectiva;
e) strângerea teoretica maxima;
f) strângerea elastica teoretica.

T*.17.22. Strângerea teoretica minima pentru o asamblare presata (fretata) se deduce din conditia de preluare a eforturilor (vezi 17.10). Din ce conditie se poate afla strângerea teoretica maxima?

T*.17.23. Care dintre relatiile de mai jos sunt corecte, privind strângerile corectate $S_{tot\ min}$ si $S_{tot\ max}$, în raport cu strângerile stabilite prin alegerea ajustajului standardizat (S_{min}^{STAS} si S_{max}^{STAS})?

- a) $S_{tot\ min} = S_{min}^{STAS}$ si $S_{tot\ min} = S_{max}^{STAS}$;   b) $S_{tot\ min} \leq S_{min}^{STAS}$ si $S_{tot\ max} \geq S_{max}^{STAS}$;
c) $S_{tot\ min} \geq S_{min}^{STAS}$ si $S_{tot\ max} \leq S_{max}^{STAS}$;   d) $S_{tot\ min} > S_{min}^{STAS}$ si $S_{tot\ max} < S_{max}^{STAS}$.

T*.17.24. Ce forta axiala este necesara pentru realizarea unei asamblari prin presare de tip arbore-butuc pentru care a fost stabilita o strângere maxima standardizata $S_{\max}^{\text{STAS}}$, careia îi corespunde o presiune $\sigma_{s \max}$?

a) $F_a \geq \mu \pi d^2 l \sigma_{s \max}$;

b) $F_a = \mu \pi d l \sigma_{s \max}$;

c) $F_a \leq \mu \pi d^2 l \sigma_{s \max}$;

d) $F_a \geq \mu \pi d l \sigma_{s \max}$.

Notatiile d , l si μ sunt aceleasi ca în testul 17.8.

T*.17.25. Pe baza notatiilor din testul T.17.8. si a celor specificate mai jos sa se stabileasca relatia de calcul pentru temperatura de montaj (t_m) necesara asamblarii arbore-butuc, prin dilatarea butucului.

$S_{\max}^{\text{STAS}}$ - strângerea maxima a ajustajului standardizat;

α_b - coeficientul de dilatare liniara a materialului butucului;

j_m - jocul la montaj;

t_o - temperatura mediului ambiant.

T*.17.26. Cum se modifica relatia stabilita la testul T*.17.25 daca se realizeaza montajul prin subracirea arborelui? Cu α_a se noteaza coeficientul de dilatare liniara a materialului arborelui.

* * *

